

Saksframlegg

Vår ref. 24/2143 - 14

Saksbehandler Idar Jensen

Dato 19.05.2025

Saksnr. Utvalg
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

SØKNAD OM LØYVE ETTER FRILUFTSLOVEN § 14 NORDKAPP- PLATÅET – SCANDIC HOTELS AS

Kommunedirektørens innstilling

1. Med hjemmel i frilufsloven § 14 gis Scandic Hotels AS en tidsbegrenset tillatelse til å kreve følgende avgifter for adgangen til Nordkapplatået (parkeringsarealet og uteområdet)

• Individuelle gjester	NOK 13,40	eks. mva.
• Nordkapphallen gjester	NOK 13,40	eks. mva.
• Personbiler	NOK 80	eks. mva.
• Bobiler	NOK 120	eks. mva.
• MC	NOK 40	eks. mva.
• Busser	NOK 160	eks. mva.
2. Tillatelsen i punkt 1 gjelder for perioden 01.06.2025 – 31.05.2026 (løyveperioden).
3. Avgiftene for adgangen til Nordkapplatået skal være tydelig kommunisert på en imøtekommende måte overfor besøkende gjennom skilting på stedet og de digitale flatene for Nordkapplatået som Scandic Hotels AS forvalter. Det skal komme klart frem at adgang til Nordkapphallen ikke er inkludert i avgiften, og at det er opp til den enkelte besøkende å kjøpe inngangsbillett og besøke Nordkapphallen.
4. Det er en forutsetning for drift i henhold til innvilget løyve, at søker følger punktene nevnt under "øvrige vilkår for løyve".
5. Avgiftene skal innkreves på en måte som fremstår praktisk og imøtekommende overfor besøkende.

Bakgrunn for saken

Scandic Hotels AS (Scandic) søkte 16.04.2024 om et tidsbegrenset løyve for innkreving av adkomstavgift på Nordkapplatået etter frilufsloven § 14.

Ved Nordkapp kommunestyres vedtak av 23.05.2024 (i sak 34/24) ble søknaden om løyve innvilget. Kommunestyrets vedtak ble påklaget av Forum for Natur og Friluftsliv Finnmark.

Ved vedtak av 12.09.2024 ble klagen ikke tatt til følge av kommunestyret, og saken ble sendt Statsforvalteren for avgjørelse.

Statsforvalteren har i vedtak av 15.02.2025 tatt klagen til følge. Nordkapp kommunestyres vedtak om å innvilge Scandic løyve friluftsløven § 14 er dermed opphevet, og saken er sendt tilbake til kommunen for ny behandling.

Statsforvalteren viser bl.a. til at kommunen ikke har foretatt selvstendige vurderinger av om vilkårene for å gi løyve etter friluftsløven § 14 er oppfylt, og at kommunen i stedet synes å legge til grunn opplysningene i søknaden fra Scandic uprøvd. På denne bakgrunn finner Statsforvalteren at kommunestyrets vedtak lider av en slik saksbehandlingsfeil at det må føre til at vedtaket er ugyldig. Statsforvalteren synes også å uttrykke en viss skepsis til om Scandic sine beregninger og tallgrunnlag i søknaden er holdbare for å forsvare en slik avgift som de ber om å få innkreve.

Etter at Statsforvalteren opphevet kommunestyrets vedtak og sendte saken tilbake til ny behandling i kommunen, har kommunedirektøren innhentet oppdatert informasjon og redegjørelse fra Scandic (Vedlagt). Kommunedirektøren har deretter undergitt saken en ny vurdering, og legger den frem ny behandling.

Kommunedirektørens vurdering

Rettslige rammer og utgangspunkter

Friluftsløven § 14 gjør unntak fra hovedregelen om at allemannsretten er et gratis gode:

Ferdselsrett etter denne lov er ikke til hinder for at eier eller bruker etter løyve av kommunen kan kreve en rimelig avgift for adgangen til badestrand, teltplass eller annet opparbeidet friluftsområde, men avgiften må ikke stå i misforhold til de tiltak eier eller bruker har gjort på området til fordel for friluftsfolket. Det kan settes vilkår for slikt løyve.

Bestemmelsen i § 14 innebærer at det i noen tilfeller kan forsvares å ta en lav pris for enkel og nødvendig tilrettelegging.

Kravet om tillatelse fra kommunen ble tilføyd ved en lovendring i 1996. Formålet er å beskytte allemannsretten, og samtidig anerkjenne en rett for eier eller bruker av eiendommen til å avgiftsbelegge visse tilretteleggingstiltak som fremmer friluftsmål .

I forarbeidene til bestemmelsen er det dessuten presisert at den ikke gjelder for ordinær forretningsbasert næringsvirksomhet, og at inngangspenger vil kunne tas uavhengig av § 14. Tilsvarende vil adkomst til f.eks. fornøylesparker og lignende anlegg falle utenfor bestemmelsen. Avgiftsinnkreving etter § 14 gjelder dermed for utearealene på Nordkapp-plataet, og berører ikke retten til å ta inngangspenger for adgang til Nordkapphallen.

Avgift for adgang til friluftsområde etter § 14 krever at følgende vilkår er oppfylt:

- Avgiften må gjelde adgang til badestrand, teltplass eller annet opparbeidet friluftsområde
- Avgiften må gjelde tilretteleggingstiltak til fordel for friluftsfolket
- Avgiften må være rimelig og må ikke stå i misforhold til tiltakene eier eller bruker har gjort på området til fordel for friluftsfolket

Alle vilkårene må være oppfylt for at det kan gis løyve. Selv om alle vilkårene er oppfylt, er det ingen automatikk i at løyve skal gis. Kommunens avgjørelse skal være basert på en skjønnsmessig vurdering. Søker har med andre ord ikke rettskrav på å få søknaden innvilget selv om alle vilkårene for å gi løyve er oppfylt.

I det følgende vil kommunedirektøren foreta en vurdering av de enkelte tilretteleggingstiltakene, med utgangspunkt i hvordan Scandic selv beskriver disse i sin supplerende redegjørelse for tilretteleggingstiltak på Nordkappplataet, datert 25.04.2025.

Avgiften må gjelde adgang til et friluftsområde

I den opprinnelige søknaden av 16.04.2024 fremkommer det at Scandic søker om løyve for innkreving av adkomstavgift på Nordkapplataet.

Fra søknaden gjengis følgende:

Kommunedirektøren legger følgelig til grunn at Scandic må regnes som «eier eller bruker» i relasjon til friluftsløven § 14, og at søknaden om løyve gjelder for de opparbeidede uteområdene på Nordkapplataet.

Kommunedirektøren legger videre til grunn at tiltakene som beskrives i Scandics redegjørelse for tilretteleggingstiltak, datert 25.04.2025, gjelder for de opparbeidede uteområdene på Nordkapplataet. For ordens skyld viser kommunedirektøren til friluftsløven § 14 også gjelder for parkeringsplasser som er opparbeidet i tilknytning til friluftsområder .

Kommunedirektøren finner dermed at vilkåret om at avgiften må gjelde et friluftsområde er oppfylt.

Avgiften må gjelde tilretteleggingstiltak til fordel for friluftsfolket

Fra Scandic sin søknad 16.04.2024 gjengis følgende:

Nordkapp-plataet besøkes årlig av omtrent 270 000 mennesker, hvorav de fleste ankommer med motorkjøretøyer. Kostnadene til drift, vedlikehold og investeringer knyttet til parkeringsplassen og friluftarealene på Nordkapp-plataet utgjør årlig et betydelig beløp, og Scandic ønsker gjennom adkomstavgiften å få dekket kostnader selskapet har knyttet til forvaltningen av disse arealene innenfor rammen av friluftsløven.

Scandic har en langsiktig leieavtale med selskap eid av Rica Eiendom AS (Rica), som igjen fester de aktuelle delene av plataet fra Fefo. Scandic er å anse som "bruker" etter friluftsløven § 14.

Det søkes om løyve til innkreving av parkeringsavgift for de kjøretøyer som benytter parkeringsplassen på plataet, og en separat avgift for tilgang til de utearealer som Rica fester av Fefo. Adkomstavgiften knyttet til parkering og tilgang til utearealer vil ikke gi tilgang til Nordkapphallen, og inngangsbilletten til hallen er heller ikke regulert av friluftsløven og dermed ikke tema for denne søknaden.

Scandic ønsker at løyvet skal gjelde fra 1. juni 2024 og frem til den pågående planprosessen for ny områdeplan på Nordkapphalvøya er avklart gjennom stadfestelse av ny plan, men uansett frem til 31. mai 2026, slik at løyvet dekker to års drift.

Kommunedirektøren legger følgelig til grunn at Scandic må regnes som «eier eller bruker» i relasjon til friluftsløven § 14, og at søknaden om løyve gjelder for de opparbeidede uteområdene på Nordkapplataet.

Kommunedirektøren legger videre til grunn at tiltakene som beskrives i Scandics redegjørelse for tilretteleggingstiltak, datert 25.04.2025, gjelder for de opparbeidede uteområdene på Nordkapplataet. For ordens skyld viser kommunedirektøren til friluftsløven § 14 også gjelder for parkeringsplasser som er opparbeidet i tilknytning til friluftsområder^[1].

Kommunedirektøren finner dermed at vilkåret om at avgiften må gjelde et friluftsområde er oppfylt.

Avgiften må gjelde tilretteleggingstiltak til fordel for friluftsfolket

Fra Scandic sin søknad 16.04.2024 gjengis følgende:

Scandic har kommet til at løyvet bør baseres på en ordning der det innkreves en separat avgift per kjøretøy for parkering (som bidrar til å dekke kostnader knyttet til parkeringsplassen), og en annen separat avgift per besøkende (som bidrar til å dekke øvrige kostnader til tilrettelegging for friluftsfolket). Avgiften per kjøretøy er igjen foreslått med ulike satser for henholdsvis mc, biler, bo-biler (campingvogner) og busser ut fra forventet parkeringstid for de ulike kjøretøyene og kjøretøyets størrelse ettersom dette har betydning for plassen som opptas til parkering. Scandic mener en slik ordning er mest rettferdig sett hen til at de besøkende bør belastes en rimelig andel av kostnadene basert på nytten de har av den samlede tilretteleggingen.

De foreslått avgiftene er fastsatt med utgangspunkt i hvor stor andel av påløpte kostnader som knytter seg til henholdsvis parkering og øvrig tilrettelegging på utearealene. Kostnader som er felles for både parkering og annen tilrettelegging for bruk av utearealene er skjønnsmessig fastsatt basert på både kostnadene og hva som fremstår som en rimelig fordeling samlet sett. Vi har i punkt 3 nedenfor og vedlegg 1 til søknaden redegjort nærmere for de foreslåtte avgiftssatsene og grunnlaget for disse.

[1] Se veilederen, med henvisning til lovens forarbeider

Ordningen med separat avgift per kjøretøy for parkering og en annen separat avgift per besøkende, er opprettholdt i Scandic sin redegjørelse for tilretteleggingstiltak, datert 25.04.2025.

Ut fra beskrivelsen i søknaden og redegjørelsen for tilretteleggingstiltakene, legger kommunedirektøren til grunn at det som kalles «ferdselsavgift» i realiteten er en adkomstavgift/besøksavgift for å få adgang til friluftsområdet.

Kommunedirektøren finner det mest hensiktsmessig å foreta den konkrete vurderingen av de enkelte tiltakene, med utgangspunkt i hvordan Scandic selv har beskrevet disse i sin redegjørelse for tilretteleggingstiltak datert 25.04.2025.

I punkt 4.1 redegjør Scandic for tiltaket «informasjonspunkt/bod på parkeringsområdet».

4.1 Informasjonspunkt/bod på parkeringsområdet

Punkt	Redegjørelse
Kort beskrivelse av tiltaket	Kjøp og montering/tilrettelegging av boder som skal tjene som bemannet informasjonspunkt.
Hvordan tiltaket er til fordel for friluftsfolket	Tiltaket bidrar til trygg ferdsel, bedre organisering (raskere adkomst), og god besøksopplevelse. God trafikkavvikling er nødvendig for å sikre en god opplevelse med enkel parkering og minst mulig tidsspille, og trygge forhold uten fare for skader på kjøretøy og personer, også for friluftsfolket som ankommer Nordkapp med kjøretøy utelukkende for å besøke uteområdene.
Totalkostnad. Periodiseres over 2 år. Årsbeløp i budsjett.	NOK 2 160 685 med følgende fordeling mellom avgiftssatsene: Parkering: 50 % Ferdse uteområder 50 %.

Bilde 1: Hentet fra punkt 4.1 i søkers redegjørelse datert 25. april 2025

Kommunedirektøren finner at punkt 4.1 må ses i sammenheng med punkt 5.1, med redegjørelse for vedlikeholds- og driftsutgifter for bemanning av de aktuelle bodene og informasjonspunktene:

5.1 Bemanning av informasjonspunkt på parkeringsområdet («besøksverter»)

Punkt	Redegjørelse
Kort beskrivelse av tiltaket	Bemanning av informasjonspunkt/bod. I sommerhalvåret er det to bemannede informasjonspunkter i drift med åpningstid fra 09:00 – 23:00 (2 skift) med 2 besøksverter på jobb per skift. I vinterhalvåret er det kun ett informasjonspunkt i drift med åpningstid 09:00 – 23:00, med én besøksvert på jobb per skift.
Hvordan tiltaket er til fordel for friluftsfolket	Besøksvertene styrer trafikkflyten, og gir ved behov og veiledning for den nærmere plassering av kjøretøy. Det siste er særlig viktig når plassen nærmer seg full. Besøksvertene står også for innkreving av adkomstavgiften for både parkering og bruk av uteområdet, og de gir i tillegg råd og veiledning til de besøkende blant annet om hvilke gangveier og stier som kan benyttes, hvor en ikke bør ferdes, hva som er de beste utkikkspunktene, og om hvordan sikkerhet ivaretas. Besøksvertene bidrar også til å hindre kjøring i utmark (tidligere ca. 10-20 tilfeller per sesong – spesielt med motorsykkel), ivareta brannsikkerhet på parkeringsplassen (hvor bobiler og campingvogner med gassanlegg utgjør en særlig risikogruppe), og varslings og evakuering ved ekstremvær (ca. 2 tilfeller per sommersesong). Besøksvertene bidrar også med varslings og førstehjelp ved ulykker (8-10 tilfeller hver sommer, hovedsakelig skader etter fall, 3-4 tilfeller hver vinter, hovedsakelig skader etter fall). Varsling og evakuering skjer når Statens Vegvesen vurderer været som så ekstremt at de ser seg nødt til å stenge veien til Nordkapplatået. Slik stengsel skjer ofte på kort varsel. Besøksvertene varslers alle som da oppholder seg på Nordkapplatået om dette slik at parkeringsplassen tømmes, og de organiserer alle kjøretøyer klare til kolonnekjøring dersom det er aktuelt. Ved helt stengt vei har besøksvertene ansvar for en eventuell evakuering inn Nordkapphallen og blant annet sikring /flytting av kjøretøyer for å unngå skader og farlige situasjoner, f.eks. ved at bobiler veltet i ekstrem vind.
Total kostnad for tiltaket.	NOK 2 873 966 med følgende fordeling mellom avgiftssatsene: Parkering: 50 % Ferdsl uteområder 50 %.

Bilde 2: Hentet fra punkt 5.1 i søkers redegjørelse datert 25. april 2025

Kommunedirektøren konstaterer at kostnader knyttet til parkeringsvakter/-verter eksempel på tilretteleggingstiltak som er innenfor virkeområdet til friluftsløven § 14 i Miljødirektoratets veileder. Samtidig er avgifter for å bruke sti og turveier, samt for stipatruljer og fjellvakter tiltak som ligger utenfor bestemmelsens virkeområde.

Med henvisning til redegjørelsen i punkt 5.1 vurderer kommunedirektøren at investering og drift/bemanning av bodene med besøksverter er tiltak som ivaretar trafikksikkerhet og trygghet for alle besøkende som ankommer platået. Dette anses særlig viktig fordi en

dominerende andel av alle besøkende ankommer i motorkjøretøy, hvorav en betydelig andel av disse kommer i busser. Besøksverter som bidrar med varsling og førstehjelp ved ulykker anses også for å være viktig for sikkerheten til friluftsfolket.

Kommunedirektøren legger i denne sammenheng til grunn at besøksvertene ikke fungerer som stipatrukker eller fjellvakter, og at avgiften med dette tiltaket ikke er en avgift for å få bruke stier og turveier i området.

Kommunedirektøren vurderer derfor at investeringen i bodene/informasjonspunktene (punkt 4.1) og driften av disse gjennom bemanning med besøksverter (punkt 5.1) er tiltak som kommer friluftsfolket til gode. Kommunedirektøren mener videre at kostnadsfordelingen med 50 % på parkering og 50 % på ferdsel alt i alt fremstår hensiktsmessig.

I punkt 4.2 redegjør Scandic for tiltaket «trafikkskilte parkeringsplass», og i punkt 4.3 for tiltaket «skilting»:

4.2 Trafikkskilte parkeringsplass

Punkt	Redegjørelse
Kort beskrivelse av tiltaket	Kjøp og tilrettelegging av betongstøtter som styrer trafikk i riktig retning.
Hvordan tiltaket er til fordel for friluftsfolket	Betongstøttene bidrar til naturlig styring av trafikken inn mot og på parkeringsplassen, noe som øker sikkerheten og reduserer risikoen for ulykker. Dette gir en tryggere og mer effektiv parkering og ferdsel for de besøkende.
Totalkostnad. Periodiseres over 2 år. Årsbeløp i budsjett.	NOK 412 680 med følgende fordeling mellom avgiftssatsene: Parkering: 100 % Ferdsl uteområder 0 %.

Bilde 3: Hentet fra punkt 4.2 i søkers redegjørelse datert 25. april 2025

4.3 Skilting

Punkt	Redegjørelse
Kort beskrivelse av tiltaket	Kjøp og montering av informasjonsskilt på de gamle informasjonspunktene/bodene, samt parkering og uteområder som gir informasjon om priser og ferdsel.
Hvordan tiltaket er til fordel for friluftsfolket	Skilt gir veiledning og informasjon om trafikkstyring og prising. Dette hjelper friluftsfolket med å navigere området på en sikker måte da det i perioder er stor trafikk inn/ut av parkeringsområdet.
Totalkostnad. Periodiseres over 2 år. Årsbeløp i budsjett.	NOK 362 940 med følgende fordeling mellom avgiftssatsene: Parkering: 90 % Ferdsl uteområder 10 %.

Bilde 4: Hentet fra punkt 4.3 i søkers redegjørelse datert 25. april 2025

Kommunedirektøren konstaterer som nevnt at friluftsløven § 14 også gjelder for parkeringsplasser som er opparbeidet i tilknytning til friluftsområder. Kostnader for betongblokker og skilting som skal styre trafikken på en hensiktsmessig måte inn og ut av parkeringsarealet må anses som et tiltak som er en naturlig sammenheng med at området er en parkeringsplass, og at det årlig ankommer et betydelig antall motorkjøretøy til parkeringsplassen. Disse tiltakene kan bidra til å styrke trafikksikkerheten og redusere frustrasjon som kan oppstå som følge av dårlig organisering.

Kommunedirektøren vurderer at tiltaket er innenfor virkeområdet for frilufsloven § 14, og at kostnadsfordelingen mellom parkeringsavgift og ferdsel fremstår rimelig.

I punkt 4.4 redegjør Scandic for tiltaket «belysning av gjerde»:

4.4 Belysning av gjerde

Punkt	Redegjørelse
Kort beskrivelse av tiltaket	Kjøp og montering av belysning til det 950 meter lange sikkerhetsgjerde langs klippekanten.
Hvordan Tiltaket er til fordel for friluftsfolket	Gjerde av god kvalitet er nødvendig for å ivareta sikkerheten for friluftsfolket langs klippekanten. Belysning forbedrer sikkerheten ved å lyse opp området i dårlig vær eller når det er mørkt. Dette er spesielt viktig på værharde steder som Nordkapplataet, og gir besøkende en tryggere opplevelse ved utsiktspunktet.
Totalkostnad. Periodiseres over 2 år. Årsbeløp i budsjett.	NOK 129 983 med følgende fordeling mellom avgiftssatsene: Parkering: 0 % Ferdse uteområder 100 %.

Bilde 5: Hentet fra punkt 4.4 i søkers redegjørelse datert 25. april 2025

Kommunedirektøren kan ikke se at dette er nevnt som et eksempel på tilretteleggingstiltak som er innenfor virkeområdet til frilufsloven § 14 i Miljødirektoratets veileder. Oversikten i veilederen er imidlertid ikke uttømmende.

Kommunedirektøren vurderer at sikkerhetsgjerdet langs klippekanten er et åpenbart og nødvendig tiltak for å ivareta sikkerheten for friluftsfolket, og at tiltaket er innenfor virkeområdet for § 14.

Det fremstår rimelig å legge disse kostnadene i sin helhet på ferdselsavgiften, i og med at tiltaket må anses å være et gode for alle som besøker og ferdes i uteområdene.

I punkt 4.5 redegjør Scandic for tiltaket «sanitæranlegg inkl. septik-anlegg»:

4.5 Sanitæranlegg inkl. septik-anlegg

Punkt	Redegjørelse
Kort beskrivelse av tiltaket	Kjøp og tilrettelegging av toaletter inkl. septik-anlegg.
Hvordan tiltaket er til fordel for friluftsfolket	Tilgjengelige og rene toalettfasiliteter med tilstrekkelig kapasitet er essensielt for komfort og hygiene. Dette gir friluftsfolket et nødvendig tilbud og bidrar til å holde naturen fri for menneskelig avfall.
Totalkostnad. Periodiseres over 2 år. Årsbeløp i budsjett.	NOK 490 605 med følgende fordeling mellom avgiftssatsene: Parkering: 0 % Ferdse uteområder 100 %.

Bilde 6: Hentet fra punkt 4.5 i søkers redegjørelse datert 25. april 2025

Kommunedirektøren registrerer at «toalettanlegg tilknyttet parkeringsplassen» er nevnt som et eksempel på tilretteleggingstiltak som er innenfor virkeområdet til frilufsloven § 14 i Miljødirektoratets veileder.

Kommunedirektøren mener at investering i toalettfasiliteter og sanitæranlegg er tiltak som kommer friluftsfolket til gode, i og med at dette er avgjørende for komfort og hygiene. Det må i denne sammenheng legges særlig vekt på at det årlig er et meget stort antall besøkende til Nordkapplataet (rundt 270 000 – 300 000) og at ikke er andre sanitæranlegg i rimelig

nærhet. Det kan også vektlegges at tiltaket bidrar til å holde naturen og omgivelsene rene, som må antas å ha stor betydning for friluftsfolkets trivsel og velvære når de oppsøker og ferdes i uteområdene.

Kommunedirektøren vurderer at det er rimelig å legge disse kostnadene i sin helhet på ferdselsavgiften, i og med at tiltaket kommer alle besøkende til gode.

I punktene 5.2 og 5.3 redegjør Scandic for tiltakene «bemanning til snørydding på parkeringsområdet og uteområdet» samt «vedlikehold parkeringsplass»:

5.2 Bemanning til snørydding på parkeringsområdet og uteområdet

Punkt	Redegjørelse
Kort beskrivelse av tiltaket	Bemanning av teknisk personale med ansvar for snørydding parkeringsplass og uteområder. Om vinteren er det daglig rydding av ca. 10 000 m2 parkeringsområde og ca. 500 meter gangstier. Det bemannes på 2 skift, men ansatte i Nordkapphallen rydder snø på 1 skift og da belastes løyveområdet kun faktiske timer benyttet. Videre er det også besøksverter som også rydder snø, noe som gir en ytterligere besparelse.
Hvordan tiltaket er til fordel for friluftsfolket	Dedikert personale for snømåking og vedlikehold sørger for at stier og områder er tilgjengelige og trygge året rundt. Bemanningen er også avgjørende for at parkeringsplassen skal være mulig å parkere på gjennom vinterhalvåret.
Total kostnad for tiltaket	NOK 671 777 med følgende fordeling mellom avgiftssatsene: Parkering: 90 % Ferdse uteområder 10 %.

Bilde 7: Hentet fra punkt 5.2 i søkers redegjørelse datert 25. april 2025

5.3 Vedlikehold parkeringsplass

Punkt	Redegjørelse
Kort beskrivelse av tiltaket	Årlig vedlikehold av parkeringsområdet. Omfatter plassering av trafikkskilt etter vinteren, grusing og utjevning av parkeringsområde. Før vinteren fjernes de fleste trafikkskilt igjen. Kostnaden inkluderer personalkostnad og driftskostnader.
Hvordan tiltaket er til fordel for friluftsfolket	Sørger for at man har fungerende trafikkstyring og fungerende parkeringsområde for sesongen.
Total kostnad for tiltaket	NOK 620 000 med følgende fordeling mellom avgiftssatsene: Parkering: 100 % Ferdse uteområder 0 %.

Bilde 8: Hentet fra punkt 5.3 i søkers redegjørelse datert 25. april 2025

Kommunedirektøren konstaterer at asfaltere/gruse/brøyte og annet nødvendig vedlikehold av en parkeringsplass er nevnt som eksempler på tilretteleggingstiltak som er innenfor virkeområdet til friluftsløven § 14 i Miljødirektoratets veileder.

Kommunedirektøren ser at snørydding på parkeringsområdet og øvrige uteområder, samt asfaltering og grusing av parkeringsplass, er tiltak som kommer friluftsfolket til gode. God og effektiv snørydding av både parkeringsplassen og stier i uteområdet må antas å ha stor betydning for tilgjengelighet til områdene og trygg ferdsel for de besøkende.

Kommunedirektøren har også forståelse for at det påløper utgifter for å holde parkeringsarealet ved like, og vurderer at dette er et tiltak som kommer friluftsfolket til gode.

Det fremstår rimelig at 90 % av kostnadene for snøryddingen tilordnes parkeringsavgiften, i og med at behovet for snørydding er klart størst på og i tilknytning til parkeringsareal. Videre anses det rimelig at kostnadene for vedlikehold av parkeringsplass i sin helhet tilordnes parkeringsavgiften.

I punkt 5.4 redegjør Scandic for tiltaket «bemanning renholdspersonell for sanitæranlegg»:

5.4 Bemanning renholdspersonell for sanitæranlegg

Punkt	Redegjørelse
Kort beskrivelse av tiltaket	Bemanning av renholdspersonell som flere ganger daglig i høysesong rengjør toalettfasilitetene. Om vinteren er det besøksvertene som foretar renhold på kvelden når Nordkapphallen er stengt.
Hvordan Tiltaket er til fordel for friluftsfolket	Renholdspersonell sikrer at sanitæranleggene holdes rene og hygieniske, noe som er viktig for at toalettfasilitetene skal kunne tjene sin funksjon til fordel for friluftsfolket.
Total kostnad for tiltaket	NOK 298 305 med følgende fordeling mellom avgiftssatsene: Parkering: 50 %

Bilde 9: Hentet fra punkt 5.3 i søkers redegjørelse datert 25. april 2025

Kommunedirektøren konstaterer at drift av garderober og toaletter er nevnt som eksempler på tilretteleggingstiltak som er innenfor virkeområdet til friluftsløven § 14 i Miljødirektoratets veileder.

Kommunedirektøren vurderer at bemanning av renholdspersonell for å rengjøre toalettfasilitetene åpenbart er et tiltak som kommer friluftsfolket til gode. Gode sanitære forhold kan være helt avgjørende for de besøkendes trivsel og velvære. Fravær av et slikt tiltak må antas å kunne forringe friluftsfolkets opplevelse av platået. Det må vektlegges i vurderingen at det årlig er et stort antall besøkende til området.

Kommunedirektøren finner det riktig å fordele kostnadene med 50 % på parkeringsavgiften og 50 % på ferdselsavgiften.

I punkt 5.5 redegjør Scandic for tiltaket «andre personalkostnader – opplæring/bekledning/kurs»:

5.5 Andre personalkostnader – opplæring/bekledning/kurs

Punkt	Redegjørelse
Kort beskrivelse av tiltaket	Opplæring av de ansatte og felles bekledning.
Hvordan tiltaket er til fordel for friluftsfolket	Godt opplært personale er nødvendig, spesielt for å effektivt kunne håndtere akutte situasjoner i tilfelle ekstremvær. Opplæring bidrar til tryggere og en mer informativ opplevelse for friluftsfolket. Felles bekledning (refleksvester) synliggjør for friluftsfolket hvem de kan henvende seg til for eventuelle spørsmål. Videre er det kurs sertifisering hjullaster av nye ansatte årlig.
Total kostnad for tiltaket.	NOK 230 000 med følgende fordeling mellom avgiftssatsene: Parkering: 50 % Ferdsl uteområder 50 %.

Bilde 10: Hentet fra punkt 5.5 i søkers redegjørelse datert 25. april 2025

Kommunedirektøren kan ikke se at utgifter til opplæring og felles bekledning av ansatte er direkte nevnt som eksempler på tilretteleggingstiltak som er innenfor virkeområdet til friluftsløven § 14 i Miljødirektoratets veileder. Oversikten i veilederen er imidlertid ikke uttømmende, og bare en veiledning for de mest relevante tilretteleggingstiltakene.

Samtidig fremgår det av veilederen at kostnader knyttet til parkeringsvakter/-verter og for drift av garderober, toaletter og håndtering av søppel tilknyttet parkeringsplass, er relevante tilretteleggingstiltak innenfor virkeområdet til § 14. Kommunedirektøren er derfor av den oppfatning at opplæring og felles påkledning av ansatte kan anses som relevante driftsutgifter som har en slik nærhet til de øvrige relevante tilretteleggingstiltakene, at dette er tiltak som i seg selv kan forsvares fordi de alt i alt må anses å komme friluftsfolket til gode.

Kommunedirektøren er enig i at godt opplært personale er nødvendig, og at dette bidrar til å skape trygge rammer for en god opplevelse for friluftsfolket. Det samme gjelder felles bekledning og nødvendige sertifiseringer.

Kommunedirektøren er enig i at en kostnadsfordeling 50/50 er riktig.

I punkt 5.6 redegjør Scandic for tiltaket «leasing- og drivstoffutgifter på persontransport av ansatte»:

5.6 Leasing- og drivstoffutgifter på persontransport av ansatte

Punkt	Redegjørelse
Kort beskrivelse av tiltaket	Leasing av biler til personaltransport.
Hvordan tiltaket er til fordel for friluftsfolket	Nordkapp ligger 35 km fra Honningsvåg, og det finnes ingen offentlig transport tilpasset driften. Transport av ansatte er nødvendig for å opprettholde driften og tilstedeværelsen av tjenester i området. Dette sikrer at de nødvendige tiltakene for friluftsfolket blir utført kontinuerlig. Det benyttes 2 el-biler til dette. Ladekostnad belastes foreløpig ikke løyveområdet.
Total kostnad for tiltaket	NOK 259 008 med følgende fordeling mellom avgiftssatsene: Parkering: 50 % Ferdsl uteområder 50 %.

Bilde 11: Hentet fra punkt 5.6 i søkers redegjørelse datert 25. april 2025

Kostnader forbundet med transport av ansatte er ikke nevnt blant eksemplene på tiltak som er innenfor virkeområdet til friluftsløven § 14 i Miljødirektoratets veileder. Oversikten i veilederen er som nevnt ikke uttømmende.

Kommunedirektøren har forståelse for at det påløper kostnader for Scandic med å transportere ansatte til og fra Nordkapplatået, og at det dermed kan argumenteres for at tiltaket er innenfor virkeområdet for § 14 ved at det til syvende og sist er en nødvendig driftsutgift som kommer friluftsfolket til gode.

En fordeling 50/50 på henholdsvis parkeringsavgift og ferdselsavgift fremstår å være rimelig.

I punkt 5.7 redegjør Scandic for tiltaket «vedlikehold/reparasjon og sikkerhetstiltak på uteområder»:

5.7 Vedlikehold/reparasjon og sikkerhetstiltak på uteområder

Punkt	Redegjørelse
Kort beskrivelse av tiltaket	Diverse løpende vedlikehold/reparasjoner og sikkerhetstiltak på uteområder (behovsmessig reparasjon av skadde deler på gjerdet, utjevning av grus/masser på stier, vintersikring av toalettvogn mm.). Her benyttes delvis eksterne firma.
Hvordan tiltaket er til fordel for friluftsfolket	Løpende vedlikehold av uteområdene sørger for at uteområder, stier og fasiliteter er i god stand, noe som reduserer risikoen for skader og gir en bedre opplevelse for friluftsfolket.

Total kostnad for tiltaket	NOK 507 175 med følgende fordeling mellom avgiftssatsene: Parkerings: 0 % Ferdsl uteområder 100 %.
----------------------------	--

Bilde 12: Hentet fra punkt 5.7 i søkers redegjørelse datert 25. april 2025

Med henvisning til Miljødirektoratets veileder legger kommunedirektøren til grunn at vedlikeholdsutgifter som har direkte sammenheng med tiltak som anses å være til fordel for friluftsfolket, også er innenfor virkeområdet til friluftsløven § 14.

Kommunedirektøren vurderer dermed at utgifter til vedlikehold og utbedring av sikkerhetsgjerd, turstier og nødvendig vintersikring av toalettvogn er innenfor virkeområdet til friluftsløven § 14.

Kommunedirektøren anser det rimelig at kostnadene i sin helhet tilordnes ferdselsavgiften.

I punkt 5.8 redegjør Scandic for tiltaket «driftskostnader/innkjøp/inventar osv.»:

5.8 Driftskostnader/innkjøp/inventar osv.

Punkt	Redegjørelse
Kort beskrivelse av tiltaket	Innkjøp og abonnement på diverse driftskostnader: • Innkjøp av driftsmateriell • Abonnementsavgift serviceavtaler for betalingssystemer, service av bom, varmesystemer for oppvarming m.v. • Innkjøp av renholdsartikler til sanitæranlegg • Inventar • Serviceavtaler IT Hardware/lisenser/internett • NOKAS - kontanthåndtering Kostnaden er redusert i forhold til 2024/2025 da det da ble gjort innkjøp av inventar, kasseapparater, printere og annet som er en engangskostnad.
Hvordan tiltaket er til fordel for friluftsfolket	Disse kostnadene er nødvendige for å opprettholde fasilitetene og tjenestene som friluftsfolket benytter seg av.
Total kostnad for tiltaket	Alle øvrige kostnadene i dette punktet estimeres samlet å ville koste NOK 67 200 med følgende fordeling mellom avgiftssatsene: Parkering: 50 % Ferdsl uteområder: 50 %.

Bilde 13: Hentet fra punkt 5.8 i søkers redegjørelse datert 25. april 2025

Kommunedirektøren forstår redegjørelsen slik at dette er driftskostnader er nødvendig for å opprettholde en forsvarlig drift av andre tiltak som kommer friluftsfolket til gode.

Det anses rimelig å tilordne kostnadene med 50 % på hver avgiftstype.

I punkt 5.9 redegjør Scandic for tiltaket «driftskostnader snørydding»:

5.9 Driftskostnader snørydding

Punkt	Redegjørelse
Kort beskrivelse av tiltaket	I vinterhalvåret er det daglig snørydding på parkeringsplass og uteområder som nødvendiggjør kostnader til utstyr og drift ut over personalkostnadene (inkluderer leasingkostnad hjullaster, drivstoffkostnad, samt kostnader til vedlikehold og forsikring av hjullaster). Kostnaden inkluderer ikke bemanningskostnaden omtalt i punkt 5.2.
Hvordan tiltaket er til fordel for friluftsfolket	Effektiv snørydding er avgjørende for tilgjengelighet og sikkerhet i vintermånedene. Investering i riktig utstyr som hjullastere gjør det mulig å holde områdene åpne for friluftsfolket gjennom vinterhalvåret.
Total kostnad for tiltaket.	NOK 660 200 med følgende fordeling mellom avgiftssatsene: Parkering: 90 % Ferdsl uteområder 10 %.

Bilde 14: Hentet fra punkt 5.9 i søkers redegjørelse datert 25. april 2025

Som nevnt fremgår det av Miljødirektoratets veileder at brøyting og annet nødvendig vedlikehold av en parkeringsplass er innenfor virkeområdet til friluftsløven § 14.

Kommunedirektøren mener at tiltaket/kostnadene i punkt 5.9 må ses i sammenheng med punkt 5.2 om bemanning til snørydding. Kostnader til nødvendig utstyr og drift, herunder leasing, drivstoff, vedlikehold og forsikring av hjullaster som er nødvendig for å gjennomføre snørydding på en sikker og effektiv måte, er innenfor virkeområdet til friluftsløven § 14.

Kommunedirektøren er enig i at 90 % av disse kostnadene tilordnes parkeringsavgiften.

I punkt 5.10 redegjør Scandic for tiltaket «renovasjon/septik-anlegg»:

Punkt	Redegjørelse
Kort beskrivelse av tiltaket	Tilrettelegging for at gjestene skal kunne kvitte seg med avfall slik at dette ikke havner i naturen. Dette inkluderer containere og avfallsstasjoner. Videre tilkommer tømning av septik-anlegg tilknyttet toaletter uteområdet. Septik-anlegg tilhørende Nordkapphallen belastes ikke løyveområdet. Kostnaden inkluderer ikke bemanningskostnaden omtalt i punkt 5.4.
Hvordan tiltaket er til fordel for friluftsfolket	Bidrar til at området fremstår ryddig uten synlig avfall. Tømning av septik-anlegg nødvendig for å kunne holde toaletter i drift.
Total kostnad for tiltaket.	NOK 300 000 med følgende fordeling mellom avgiftssatsene: Parkering: 0 % Ferdsl uteområder 100 %.

Bilde 15: Hentet fra punkt 5.10 i søkers redegjørelse datert 25. april 2025

Drift av garderober, toaletter og håndtering av søppel er nevnt i Miljødirektoratets veileder som eksempler på tiltak som er innenfor virkeområdet til friluftsløven § 14.

Kommunedirektøren vil vise til at det allerede er vurdert at Scandics kjøp og tilrettelegging av toaletter er tiltak som er innenfor bestemmelsens virkeområde, og mener at tiltak for håndtering av søppel og avfall må vurderes på samme måte. Tiltakene må anses å være av avgjørende betydning for å ivareta forsvarlig hygiene og bidra til økt trivsel blant de besøkende.

Kommunedirektøren mener at det er rimelig å tilordne disse kostnadene i sin helhet på ferdselsavgiften, på samme måte som for toalettanleggene.

Til slutt i punkt 5.11 redegjør Scandic for tiltaket «revisjon»:

5.11 Revisjon

Punkt	Redegjørelse
Kort beskrivelse av tiltaket	Nødvendig revisjon av løyveregnskap
Hvordan tiltaket er til fordel for friluftsfolket	Forutsetning for avgiftsinnkrevning
Total kostnad for tiltaket.	NOK 260 000 med følgende fordeling mellom avgiftssatsene: Parkering: 50 % Ferdsl uteområder 50 %.

Bilde 16: Hentet fra punkt 5.11 i søkers redegjørelse datert 25. april 2025

Kommunedirektøren ser at det påløper kostnader med å foreta revisjon av løyveregnskap, og finner at dette må anses som en nødvendig driftsutgift.

Kommunedirektøren finner at fordelingen med 50 % av kostnaden på hver avgiftstype kan legges til grunn.

Avgiften må være rimelig og forholdsmessig

Scandic har nå foreslått følgende avgiftssatser fra og med 01.06.2025:

Avgift eks mva**	Budsjett 25/26
Individuelle gjester	13,40
Nordkapphallen gjester	13,40
Personbiler	80
Bobiler	120
MC	40
Busser	160

For å belyse avgiftens rimelighet har Scandic vist til at det p.t. koster 500 kr. for en personbil pr. dag som parkerer ved P2 Skjeggedal – Hovedstartpunkt, som tjener som utfartsparkering for Trolltunga, hvor Trolltunga AS er løyveinnehaver etter frilufsloven § 14. Ifølge Scandic viser dette at avgiften er konkurransedyktig og til og med lavere enn det som er vanlig praksis ved andre utfartsparkeringer som krever avgift med hjemmel i § 14.

Kommunedirektøren tar for sin vurdering utgangspunkt i at avgiften må være rimelig og ikke må stå i misforhold til tiltakene som er til fordel for friluftsfolket. Ifølge Miljødirektoratets veileder innebærer dette at det ikke kan fastsettes en avgift som overstiger kostnadene med å etablere og vedlikeholde tilretteleggingstiltakene. Avgiftsnivået kan dermed ikke overstige selvkost for etablering og drift av tilretteleggingstiltakene.

Kommunedirektøren har ikke kjennskap til detaljene i hvordan avgiften for P2 Skjeggedal – Hovedstartpunkt er beregnet og fastsatt. Det fremgår på nettsiden at det er en bomvei- og parkeringsavgift, og at bomveavgiften på P1 Tyssedal til P2 Skjeggedal er inkludert i prisen på kr. 500 pr. dag^[1]. En direkte sammenligning med Scandic sitt forslag til avgiftssatser blir derfor ikke helt riktig. Kommunedirektøren ser samtidig at det er en forholdsvis markert prisforskjell, og at dette kan gi en viss indikasjon for at avgiftsnivået som foreslås for adgangen til Nordkappplatået tross alt fremstår relativt moderat.

Kommunedirektøren finner å legge avgjørende vekt på at Scandic sitt forslag til avgiftsnivå er forankret i et oppdatert budsjett, og som ikke legger opp til at Scandic skal bygge opp

fortjeneste på de beskrevne tilretteleggingstiltakene. Kommunedirektøren kan heller ikke se at avgiftsnivået som foreslår er ment å dekke kostnader knyttet til fremtidige tilretteleggingstiltak.

Sett opp mot at det årlig er rundt 300 000 besøkende til plataet og tilretteleggingstiltakene bidrar til å fremme trafikksikkerhet, trygghet, trivsel, hygiene og renovasjon vurderer kommunedirektøren at de foreslåtte avgiftene er rimelige og at de ikke står i misforhold til de tiltak som er gjort.

Kommunedirektøren tilrår dermed at det fastsettes avgifter i tråd med Scandics forslag, slik det fremkommer av Scandic sin redegjørelse for tilretteleggingstiltak på Nordkapp-plataet, datert 25.04.2025.

Øvrige vilkår for løyve:

- Løyvehaver skal legge frem et revisorgodkjent regnskap etter 12 måneders drift med løyve og fremlegge dette for kommunens gjennomgang. Dersom det etter 12 måneders drift viser seg at løyveinntekten vil overstige kostnadene i løyveperioden skal satsene tilpasses i den påfølgende 12 måneders periode slik at det ikke blir et avvik mellom inntekter og kostnader totalt sett over løyveperioden. Avgiften kan etter forutgående samtykke fra Nordkapp kommune også justeres dersom det oppstår uforutsette behov eller det viser seg at de faktiske kostnadene vil avvike betydelig fra de estimerte kostnadene.
- Avgiften kan justeres i henhold til endringene i konsumprisindeksen med virkning fra 1. juni hvert år med april 2024 som utgangspunkt.
- Sanitæranlegg skal som et minimum være åpent og tilgjengelig i perioden hvor Løyvehaver har bemanning på området knyttet til tilrettelegging av parkering og innfordring av avgiften. I åpningstiden for Nordkapphallen skal HC-toalett i Nordkapphallen være tilgjengelig for bevegelseshemmede som har behov for det, dersom det ikke finnes et tilfredsstillende alternativ for brukerne utenfor Nordkapphallen.
- Ved opparbeidelse og drift av atkomstveier, parkeringsområder, sanitæranlegg og øvrige tilretteleggingstiltak på området, skal det, i den grad det er praktisk mulig, tilstrebes universell utforming for å fremme tilgjengelighet for bevegelseshemmede.
- Parkering skal være tidsbegrenset slik at kjøretøy som blir stående over natten ikke kan bli stående lengre enn til kl.12 påfølgende dag.
- Dersom det oppstår akutt behov for å søke ly for å ivareta sikkerheten til de besøkende på plataet, skal besøkende som ikke allerede har forhåndskjøpt billett til Nordkapphallen tilbys å søke ly i Nordkapphallen uten krav om kjøp av billett.
- Det skal gjennomføres minimum ett møte per år mellom kommunen og Løyvehaver for å evaluere løyveordningen i løyveperioden. Møtet skal normalt følge regnskapsåret, ved kortere løyveperiode kan man følge årlig evaluering. Kommunen kan med rimelig varsel foreta befaringer og be om redegjørelser for Løyvehaver overholdelse og oppfyllelse av løyvevilkårene.
- Kommunen kan trekke løyvet tilbake dersom vilkår i dette vedtaket ikke blir overholdt av Løyvehaver og Løyvehaver innen rimelig frist ikke har rettet seg etter pålegg om retting.

Begrunnelse for vedtak:

Kommunedirektøren mener at Scandic har levert en godt utredet og godt begrunnet søknad, som oppfyller kravene til Friluftsløven for innkreving av avgift til dekning av kostnader for tilrettelegging for friluftsfolket, som besøker Nordkapp-plataet.

Scandic fyller en meget viktig rolle ved å sørge for at det opprettholdes orden, og at parkering og trafikkavviklingen fungerer godt på et så mye besøkt område. De har også tatt ansvaret for informasjon, sanitærforhold, renovasjon, sikkerhet, beredskap og ivaretagelse av miljøet på arealene. Dette er av vital betydning for å kunne opprettholde Nordkapp-plataet som et attraktivt og sikkert reisemål.

Kommunedirektøren mener dermed at Scandic er berettiget til å få sine utgifter til tilrettelegging for friluftsfolket dekket.

[1] <https://www.trolltunga.com/parkering-og-transport/parkering>